

ka oremozanja in velike dobičke. Kakor se n. pr. sedaj pobira invalidski davek kot doklada od vseh davkov, tako bi se lahko pobiral poseben bolniški davek od večjih dohodkov, n. pr. od 20 ali 30 tisoč K naprej. Banke in nekatere zavarovalnice imajo veliko milijonov dobička na leto; če bi se del teh dobičkov, ki sicer gredo v itak že polne žepe kapitalistov, vzel in porabil v pomoč najbednejšim članom človeške družbe, siromašnim bolnikom, bi to bilo socialno pravično, ne samo telesne, ampak tudi dušne rane, obupnost in sovraštvo do drugih slojev, bi to lajšalo in omililo. To bi bilo res veliko potrebno delo krščanske ljubezni, ki edina je in ima pravo zdravilo za vse rane človeške družbe in omiljenje grozečih sedanjih razmer. Ifo posebno priporoča papež Benedikt XV., ki je že zelo veliko storil za trpeče človeštvo in ki želi, da bi ga v tem posnemali vsi. Torej na delo!

Politični ogled.

Kraljevina SHS: Konstituenta je končno veljavno določila, da se imenuje odslej naša država „Kraljevina SHS.“ Sedaj nastopajo v zbornici razni govorniki, ki govorijo proti in za razne ustavne člene. Kako je tedaj surovo besnel v zbornici samostojni divji Drolenik, poročamo na drugem mestu. Tudi komunisti se odpravljajo iz zbornice za Hrvali, ako vlada ne ukine prepovedi komunističnih organizacij. Kakor obširno poročamo med tedenskimi novicami, so izdali hrvaški radičevci, zajedničarji in pravaši med Hrvali proglaš, v katerem pravijo, da Hrvali odklanjajo se danjo centralistično ustavo, ki se bo skovala v Beogradu proti volji in brez zastopstva hrv. naroda.

Italija. Sedanja laška vlada je razpustila parlament in razpisala državnozborske volitve, ki so se izvršile po celi Italiji za binkošne praznike, v upu, da bodo nove volitve oslabile opozicijo, a se je zgodilo ravno nasprotno. Posebno zavedno so se držali pri zadnjih volitvah goriški Slovenci in ravno proti volitvam na Goriskem so vložile italijanske vladne stranke pritožbo z zahtevo, da naj se razveljavijo, ker so tako lepo zmagali Slovenci.

Avstrija. Po celi Avstriji je od dne do dne vedno bolj očitno javna zahteva ljudstva po združitvi z Nemčijo.

V Gradcu bo najbrž 3. julija plebiscit za združitve z „rajhom.“ Skoro gotovo se bo zgodilo v najkrajšem času, da bo naša država zasedla Koroško in Stajersko do Wildona. Koroško do Drave so nam že itak ponudili Lahji, ako jim odstopimo še luko Baroš.

O Gornji Sleziji, katero so zasedli Poljaki z vojaško silo, vedno še ni gotovo, ali bo razdeljena med Nemce in Poljake, ali pa bo obveljal plebiscit, ki je izpadel zmagonosno za Nemce. Angleži so se glede Slezije postavili na stališče Nemcev. Francozi pa na stran Poljakov. Na angleški pritisk so se umaknili Poljaki za 3 km nazaj od one črte, kjer so se bili spopadli z Nemci.

Tedenske novice.

Naš regent Aleksander je odpotoval v Pariz in London, kjer se bo mudil tako dolgo, dokler ne bo sprejeta ustava.

Naša zmaga v Sloveniji. Znan je sedaj v celoti končni izid občinskih volitev v Sloveniji. Na Stajerskem je bilo izvoljenih 7458 odbornikov, od teh je dobila naša Slovenska ljudska stranka oziroma Slovenska kmetijska zveza 4699 odbornikov, to je 63 % od vseh odbornikov. Na Kranjskem je bilo izvoljenih 4766 odbornikov, od teh je dobila Slovenska ljudska stranka 2839 odbornikov, to je 60 % od vseh odbornikov, vse druge stranke skupaj pa samo 1927 odbornikov. Ako prištejemo še mesta Ljubljana, Maribor, Celje in Ptuj, je bilo v celi Sloveniji izvoljenih 12368 odbornikov. Od teh je dobila naša Slovenska ljudska stranka 7559 odbornikov, to je 61.12 % od vseh odbornikov, vse ostale stranke skupaj pa samo 4809 odbornikov, to je 38.88 %. Pri zadnjih volitvah v ustavotvorno skupščino je dobila naša

na Slovenska ljudska stranka v celi Sloveniji samo 38.88 % od oddanih glasov. Pripomnimo še, da k tem številkam ni pristet niti eden odbornik, ki je naš pristaša in ki je bil izvoljen na kandidatnih listah raznih gospodarskih in krajevnih strank. Naša Slovenska ljudska stranka je iz tega volilnega boja izšla kot zmagovalka na celi črti. Nič ne bo pomagalo, ako bo sedanja liberalna vlada v Ljubljani prišla na dan z raznimi potvorenimi podatki, kajti ljudstvo je govorilo in glasno in javno obsodilo centralizem, katerega podpirajo naši demokrati in samostojneži!

Sramota samostojnežev. Dne 20. t. m. se je v ustavotvorni skupščini pokazala vsa plitvost, strast, zloba in neolikanost — last samostojnih poslancev. Doslej je bila navada, da govorniki poslanci v zbornici potrebujejo in želijo ljudstva. Pravi poslanec govori in mora govoriti vedno le prosto, brez nepretrganega čitanja in se mora napram političnemu nasprotniku vesti dostojno. Svoje trditve mora poslanec podpirati z brezdvomnimi dokazi, opuščati pa mora neznatne malenkosti, da se ne osmeši. Vse drugače je storil slabostojni poslanec Drolenik. Govoril, oziroma čital je svoj govor, ki je bil poln strastnega sovraštva proti „larjem“. Govoril je tako besno, da ga je predsednik konstituantne moral pozvati k redu. Niti ene pametne misli, niti enega izpreminjevalnega predloga glada ustave ni slišala konstituenta, marveč samo zabavljanje brez „larje“. Drolenik je tako rjovel, da so mu nagajivi poslanci klicali: „Se glasneje!“ Ko je mislil končati, so mu zaklicali: „Se par župnikov razmesarite!“ Niti ene besede ni imel Drolenik za težnje in težave našega kmeta, ki ga je — zapeljan — poslal v Beograd. Neotesani nemškutarski žganjar je v ustavotvorni skupščini požrl in pohrustal par slovenskih duhovnikov, sebi in svoji stranki pa je pripomogel do žalostnega slovesa.

Samostojna in krčmarji. Lansko jesen pred volitvami je Samostojna obljubila krčmarjem, da se bo za nje povsod potegovala, oni pa se naj za njo. Kar so samostojni generali obljubljali kmetom, tega sicer niso izpolnili, boj za staro pravdo so opustili, pa se udingali liberalnim kapitalistom in srbskim centralistom, pač pa so držali obljubo, dano krčmarjem. Krčmarja in mesarja so dali imenovati za ministre, drugod pa krčmarje volijo za župane, da je tako vsak prisiljen hoditi v krčmo in si privoščiti kak firtele, ker bi ga sicer krčmar hudo gledal in mu odrekel svojo pomoč, ako ima kaj opraviti pri občinskem uradu. Iz te samostojne hvalečnosti je Kirbiš komandiral svoje odbornike, da so za župana izvolili v Prepolah krčmarja Ekarta, dasi ljudstvo ne želi krčmarja za župana. Ali ta mož sodi za župana in ali spada v njegovo hišo občinski urad, bo pokazala prihodnost. Kirbiš rad konča svoje govore s pozivom — pomagaj si sam! On si je pomagal že sam prav dobro in se zdaj brez dela bogati, poskrbel pa je zdaj svojemu zvestemu Ekartu, da si bo tudi on lažje sam pomagal. Prvi sklep novega odbora je bil, da so Ekartu povišali plačo za 100 %. Kako so obrekovali do sedanjega župana in mu očitali strašno veliko plačo, v svoji lažljivosti so lagali takkovernim pristašem, da ima 1200 K na mesec, a resnica je, da je imel na leto 800 K in tajnik 480 kron. Ker je lažnjavi ključec Kirbišev prijatelj Schnuderl njihov učitelj, jim že lahko da dobro pričevalo, da so se nančeli že prav dobro lagati, njemu torej ne bo treba več hoditi sémkaj lagat, ker to že naši samostojneži zdaj sam dobro znajo.

Prepolski posili-poslanec Kirbiš je o priliki občinskih volitev spet pokazal svoje mešetarske zmožnosti. Samostojna generala Mrmolja in Drolenik sta pač dobro zadela, da sta naša mešetarja z volji in svinjami Kirbiša, da po Halozah in Dravskem polju agitira za njihovo stranko — samostojnih hlapcev liberalcev. Kirbišu pa mešetarja s slovenskim ljudstvom več nese, kot ona s svinjami: to se mu pozna že na zunaj: mož se je začel debeliti, trebušček mu raste, ponosno kot puran hodi okoli, včasih z novim košom v roki, pa grozno hudo gleda in strašno zarenči, če kdo dru-

gače misli kot on. Na dan volitve je letal iz ene vasi v drugo ter sam in po svojem tajniku in trajbarju vlačil samostojneže na volišče, se kregal, kakor če mešetar žene kupljeno čredo k mesarju ali drugam na sejm. Da seveda pijače v času pred volitvami ni manjkalo, o tem bi morebiti novoizvoljeni župan krčmar Ekart v Prepolah vedel povedati katero. Da pri samostojnežih brez muzike ne gre, smo se prepričali na križev torek, ko so si Kirbiševci prav pridno brusili podplata, da tudi njihova pretepaška zmožnost ni zaostajala za drugimi, pa si tako lahko mislite. O komur so mislili, da ni z njimi, ta sploh ni bil varen pred njimi. Grozili so, da ne bo smel pasti na gmajni, da bodo te črne, ako oni zmaga, pobesili in druga take ljubeznivosti smo morali slišati. Kaj ne, fajn ljudje so to! Kako prijetno bo, kadar bodo oni vladali! Kako se bo to gođilo, še boste izvedeli, ako vas zanima. Bomo včasih s kakim rešpetljivom pogledali v to samostojno gnezdo...

Zadeva Skoberne — Kirbiš. Iz Beograda smo dobili obvestilo, da so prišli „izgubljeni akti“ o volitvah v mariborsko-celjskem okrožju že na svetlo. Pododbor verifikacijskega odbora je ves material pregledal in preračunal, da pripada mandat nam in ne Samostojni kmet. stranki. Odbor še dosedaj ni bil sklepčen, da bi rešil to nujno zadevo. Slabostojnež Kirbiš torej ni izvoljen. Gotova stvar pa je, da bodo demokrati in samostojni, ki so sedaj na vladi, upivali na to, da se zadeva ne bo rešila še kmalu, ker bi sicer izgubili en glas za Pašičevo ustavo. Ne-poštenost dičivso sedanjo vlado, radi tega pa dolgo ne bo več krmilarila naše države proti volji slovenskega in hrvaškega ljudstva.

Proglas hrvaških poslancev. Poslanci Radičeve seljačke stranke, Hrvatske zajednice in stranke prava so izdali na hrvaško ljudstvo proglas, v katerem so naznanili, da ustava, ki je bila izglasovana v Beogradu s pomočjo kupljenih muslimanov in samostojnežev, za hrvaško ljudstvo ni obvezna in ne more postati veljavna. Proglas je bil tiskan v obliki letaka. Proglas je podpisalo 49 poslancev Radičeve stranke, 11 poslancev Hrvatske zajednice in 3 poslanci stranke prava. — Glede nastopa hrvaških poslancev naj služi nastopno kot pojasnilo. Kakor znano, se Radičeva stranka sploh ni udeleževala v boju za ustavo, ker njeni poslanci z Radičem na čelu niso hoteli za nobeno ceno odpotovati v Beograd, marveč so si v Zagrebu napravili svojo lastno „konstituento“. Zajedničarji in pravaši so prišli v konstituento in so nastopali v vseh važnejših vprašanjih sporazumno s poslanci Jugoslovanskega kluba. Ker pa Pašičeva vlada, v kateri sedi jo muslimani in samostojni Puceji, ne mara sporazuma med Srbi, Hrvati in nami in hoče na vsak način uveljaviti centralizem, je nedavno poslanec dr. Drinković v imenu hrvaških poslancev v konstituenti podal zahtevno in značilno izjavo, nato pa so odšli iz konstituyente. Pred par dnevi so se radičevci, zajedničarji in pravaši posvetili o skupnem nastopu in tako je prišlo do značilnega proglasa.

Stališče komunistov. Komunisti so se pričeli z vlado pogajati glede dovoljenja prejšnjih organizacij, ki so bile prepovedane. Radi tega so stavili vladi ultimatum ter zahtevali odgovor tekom treh dni. Ako se jim ne ugodí, bodo odšli iz konstituyente. Tudi v slučaju, ako jim vlada ugodí, bodo glasovali proti ustavi.

Kako skrbi demokrasko samostojna vlada za kmeta? Znani general Wrangel, ki se je tolkel svojčas s svojo armado v francoski službi na Krimu proti boljševikom, je pribežal poražen z ostanki svoje vojske k nam v Jugoslavijo. Wranglove vojske ni hotela sprejeti ne Francoska in ne Anglija, časi se je Wrangel vojskoval proti boljševikom v službi Francozov in Angležev. Danes so se ti Wranglovc razpasli po celi naši kraljevini in tudi v Strnišču pri Ptujju je dovolj te nepotrebne nadlege. Sam ministrski predsednik Pašič je na seji konstituyente 19. t. m. povedal, da stane našo državo vzdrževanje Wranglovcev mesečno 6 milijonov dinarjev ali 24 milijonov kron. In iz čegavega žepa se

razsipavajo ti milijoni, če ne iz davkoplačevalcev? Tega razmeta kmetkega denarja nočejo videti slabostojni poslanci s svojim ministrskim mesarjem, ki baje vse doseže pri vladi. Naj spravijo samostojni vladni bahači le Wranglove v kako drugo bolj bogato državo, kot je naša, potem bomo beležili ta korak kot uspeh slabostojnežev za razbremenitev kmeta.

Vlada že izplačuje glasove. Naša vlada je izplačala 65 milijonov dinarjev kot prvi obrok mohamedanskim begom v Bosni in Hercegovini in je na ta način plačala glasove mohamedanskih poslancev. Znesek 155 milijonov K bo pa vlada izplačala v vrednostnih papirjih. Ne čudimo se, da postaja davčni vijak vedno hujši, ker naša vlada, katero podpirajo naši samostojneži in demokrati, na tako brezvesten način razsipava denar davkoplačevalcev. Ako bo slo še nekaj časa tako naprej, bo prišlo marsikatero naše kmetško posestvo na boben. Zalibog, naše slovensko kmetško ljudstvo še vedno ni prišlo do popolnega prepričanja, da so samostojneži, ki so zanesli razdor v naše vrste, največji škodljivci slovenskega ljudstva.

Naši župani. Radi poštenosti in delavnosti so naši vodilni pristaši povsod priljubljeni. To se kaže sedaj, ko volijo župane. Naši so izvoljeni celo v takih občinah, kjer Kmetška zveza nima večine. Za župane so izvoljeni zavedni načelniki: Fric Irgolič v Sodineh, Janko Bokalič na Milistanju, Franc Uranjek na Gornji Poljskavi, Klemenčič pri Sv. Trojici v Slov. gor., Jakob Stuhar v Staronovivasi, Slavčič v Bučevcih, Karel Swaty v St. Ilju v Slov. gor., Miroslav Očkert v Selnici ob Muri, Valentin v Dragučevcih, F. Vračko v Jelovcu pri Kamnici, F. Zelenik na Vurbergu, Jakob Kosi v Lahoncih pri Ormožu, Fr. Petek v Pračtrazu, Janez Podhostnik v Velikem Okiču, Franc Lesiak v Skrišnjaku, Janez Minih v Selcih, Ivan Kukovec v Smolincah, Matevž Koren v Morju pri Framu, Janez Potisk v Vrholah, Vinko Kronvogel v Gočovi, Matija Suman v Setarovi-Radehovi, Kari Kavkler v Hošnici, Ivo Urbas v Slemenju pri Mariboru, Ljudevit Flucher pri Sv. Petru nižje Maribora, J. Bogina v Jelovcu-Makole, Ivan Juršič v Bistrici pri Rušah, Hauptman v Rošopu pri Mariboru, Ivan Guzej v St. Janžu pri Dravogradu, Fr. Vrečko v Bukovcu pri Gornji Poljskavi. Vsem novim županom in svetovalcem naše iskrene čestitke! — Tajništvo Kmetške zveze v Mariboru prosi za nadaljna poročila o volitvi županov.

Poštna razmera. Minister za pošto in brzojav je na interpelacijo poslanca Roškarja pismeno odgovoril, da bo posvetil vso pažnjo zahtevi, da poštni in brzojavni promet v kraljevini uredi tako, kakor to zahtevajo potrebe prebivalstva v raznih krajih države. Dalje poroča podrobno, da se je v mnogih krajih Slovenskih goric dnevna razdelitev pošte zopet upeljala; v župnijah, kjer se še to ne dogaja, se bo kmalu redni vsakodnevni promet zopet upeljal.

Vojna odlikovanja. V letu 1919 se je uradno obljubila lastnikom srebrnih in zlatih kolajn enkratna odpravnina namesto mesečnih nagrad. Za odvezete legitimacije so dobili pozneje tudi potrdila, a do sedaj nobenega izplačila. Na podlagi dopisov mnogih je poslanec Roškar v vojnem ministrstvu zahteval pojasnila, če in kdaj se bodo obljubljene odpravnine izplačale; dobil je sledeči odgovor: v Srbiji te vrste nagrade niso vpeljane, se niso dajale, zato niso predvidene v drž. proračunu in se ne bodo izplačevale. Kdor hoče, lahko nosi kolajne kot nakit.

Za avtonomijo Slovenije se je enoglasno izrekel občinski odbor velike občine Selnica ob Muri. Izjavo so poslali Jugoslovanskemu klubu z zahtevo, da jo predloži vladi.

Napredne litanice. Staro liberalno dohtarsko stranko silno peče in boli strahoviti poraz pri občinskih volitvah. Da bi vsaj nekaj odbornikov nalovili med poštenimi kmeti, so nakuhali poln kotel lima ter po goljufivem zgledu ptičarjev lovcev namazali razpis za volitev občinskih predstojnikov z dohtarsko zvito zahtevo, da mo-